

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

Józef ZUBEK

**ZADANIA, SKŁAD I STRUKTURA SZ RP
– STAN OBECNY I PERSPEKTYWY ROZWOJU**

Materiały pomocnicze do wykładu

WARSZAWA

2001

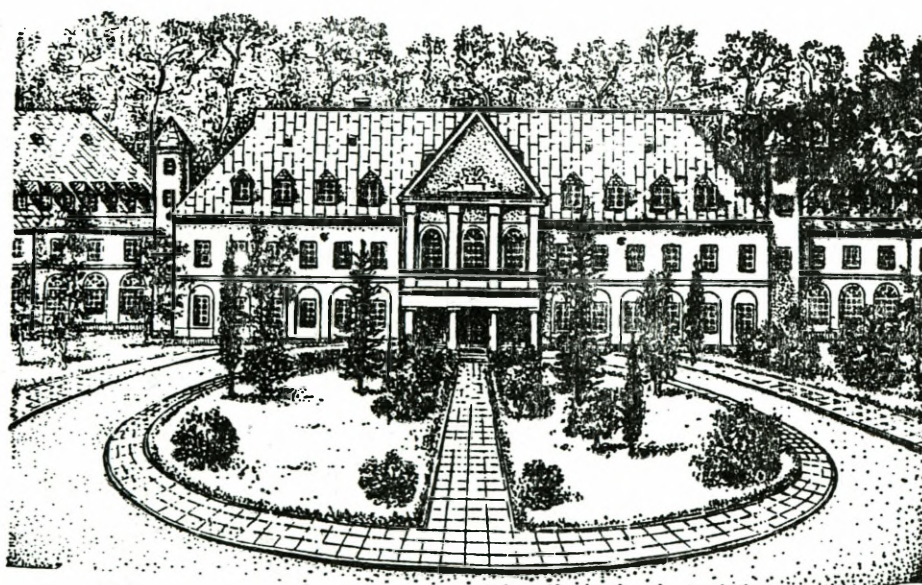
AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

Józef ZUBEK

ZADANIA, SKŁAD I STRUKTURA SZ RP – STAN OBECNY I PERSPEKTYWY ROZWOJU

Materiały pomocnicze do wykładu

WARSZAWA

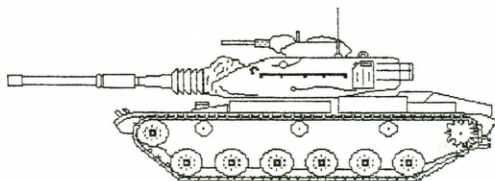
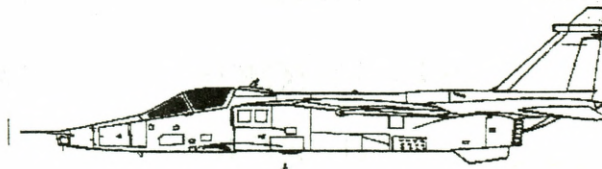
2001

Niniejszy materiał studyjny jest przeznaczony do wykorzystania na Wyższych Kursach Obronnych dla kierowniczej kadry administracji państwowej.

**NAJLEPSZY SPOSÓB UŻYCIA SIŁY,
TO JĄ POKAZAĆ,
LECZ PO TO ABY JEJ NIE UŻYĆ**

KOFFI ANAN

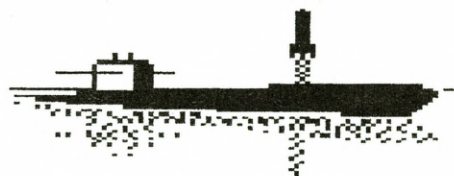

**HISTORIA UCZY NAS, ŻE
CYWILIZACJA, KTÓRA CHCE
PRZETRWAĆ, MUSI MIEĆ WOLĘ I
ŚRODKI KONIECZNE DO
ZAPEWNIENIA SWEGO
BEZPIECZEŃSTWA**

JACQUES CHIRAC

**SIŁY ZBROJNE PEŁNIĆ POWINNY
ROLĘ MIĘDZYNARODOWYCH
AMBASADORÓW POKOJU
I BEZPIECZEŃSTWA**

LORD ROBERTSON

**STANY (OKRESY) W JAKICH MOŻE
FUNKCJONOWAĆ PAŃSTWO
I SIŁY ZBROJNE:**

- 1. Stan (okres) pokoju.**
2. Stan (okres) przed kryzysem.
- 3. Stan (okres) kryzysu.**
4. Stan (okres) po kryzysie.
- 5. Stan (okres) wojny.**

WSPÓŁCZESNE MEGATRENDY*

- I. Kształtowanie się w świecie nowego ładu polityczno-gospodarczo-militarnego.**
- II. Nabierająca tempa dynamika państwowo-narodowej struktury świata.**
- III. Gwałtowny postęp naukowo-techniczny.**
- IV. Postępująca dyfuzja cywilizacyjno-kulturowa.**
- V. Osiąganie przez cywilizacje granic biosfery.**
- VI. Przechodzenie od mechanistycznej do systemowej wizji świata.**
- VII. Megatrend zbieżności lub integracji technicznej.**

Por. A. Dawidczyk, *Rozwój SZ RP w świetle konieczności adaptacji do nowych wyzwań*, cz. I i II, wyd. AON, Warszawa 1999 i 2000.

**WSPÓŁCZESNY ROZWÓJ CYWILIZACJI OGRANICZA
SFERĘ BEZPOŚREDNIEGO WYKORZYSTANIA
SIŁY MILITARNEJ, DZIĘKI ROZSZERZENIU
SKALI METOD POLITYCZNYCH**

**ANALIZUJĄC DZIEJE SPOŁECZEŃSTW MOŻNA
ZAPROPONOWAĆ TEZĘ, IŻ SĄ ONE PRZEDŁUŻENIEM
TRENDÓW ROZWOJOWYCH CYWILIZACJI, OPARTYCH NA:**

- **KONFLIKTACH ZBROJNYCH – WOJNACH,
REWOLUCJACH I INNYCH FORMACH
PRZEMOCY ZBROJNEJ**
- **ODKRYCIACH GEOGRAFICZNYCH I NAUKOWYCH**
- **UGODACH ORAZ KOMPROMISACH, ZAWIERANYCH
MIĘDZY ZWALCZAJĄCYMI SIĘ STRONAMI**

**MISJE SIŁ ZBROJNYCH PAŃSTW
- CZŁONKÓW NATO**

UNIWERSALNA MISJA SIŁ ZBROJNYCH

- » INSTRUMENT POLITYKI PAŃSTWA
- » ŚRODEK WSPARCIA POCZYNAŃ DYPLOMACJI

**OBRONA KOŁETYWNA
WŁASNEGO TERYTORIUM**

- » ZAPEWNIENIE OBRONY
WEWNĘTRZNEGO
TERYTORIUM
W POCZĄTKOWYM
OKRESIE KONFLIKTU
- » PRZYJĘCIE
WZMOCNIENIA NATO

**OBRONA KOŁETYWNA
INNYCH PAŃSTW
- CZŁONKÓW NATO**

- » ZAPEWNIENIE
GOTOWYCH DO
ROZWINIĘCIA
SIŁ JAKO CZĘŚĆ
WZMOCNIENIA WOJSK
NATO

INNE OPERACJE

- » OPERACJE POKOJOWE
- » OPERACJE
HUMANITARNE
- » POSZUKIWAWCZO-
-RATOWNICZE
- » INNE OPERACJE
POZA OBSZAREM NATO

NARZĘDZIA (ŚRODKI) POLITYKI

- **DYPLOMACJA**
- **EKONOMIKA (GOSPODARKA)**
- **SIŁY ZBROJNE**

TEZY

- **SIŁA MILITARNA ZAWSZE UBEZPIECZAŁA I UWIARYGODNIAŁA DZIAŁANIA DYPLOMACJI**
- **SIŁY ZBROJNE DAWAŁY TEŻ I NADAL DAJĄ PEWNOŚĆ BEZPIECZNEGO ROZWOJU GOSPODARKI**
- **DZIŚ CORAZ CZĘŚCIEJ BEZPOŚREDNIE UŻYCIE SIŁ ZBROJNYCH, TO PODEJMOWANIE MISJI NIEKONIECZNIE WOJENNYCH**

FUNKCJE SIŁ ZBROJNYCH

A) W PAŃSTWIE

ZEWNĘTRZNE (INSTRUMENT POLITYKI ZAGRANICZNEJ)

- JAKO ŚRODEK OBRONY I OCHRONY (OBRONNOŚĆ)
- JAKO ŚRODEK WSPARCIA POCZYNAŃ DYPLOMACJI

WEWNĘTRZNE (INSTRUMENT POLITYKI WEWNĘTRZNEJ)

- JAKO ŚRODEK POMOCY
- JAKO ŚRODEK INTEGRACJI
- JAKO ELEMENT WYMUSZENIA

B) W ŚRODOWISKU MIĘDZYNARODOWYM

STABILIZACJA ŚRODOWISKA MIĘDZYNARODOWEGO

- ODSTRASZANIE (ZNIECHĘCANIE, RÓWNOWAGA STRACHU)
- REALIZACJA DECYZJI ORGANÓW MIĘDZYNARODOWYCH

WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA DLA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

WERSJA OGÓLNA:

- GOSPODARCZE;
- POLITYCZNE;
- SPOŁECZNE.

WERSJA SZCZEGÓŁOWA*:

- POLITYCZNE;
- EKONOMICZNE (WYZWANIA);
- SOCJALNE (RYZYKA);
- EKOLOGICZNE;
- DLA DEMOKRACJI, PRAW CZŁOWIEKA I SPOŁECZEŃSTWA
OBYWATELSKIEGO;
- MILITARNE.

* ŹRÓDŁO: RISKS AND CHALLENGES TO THE SECURITY IN THE OSCE AREA, HUNGARIAN OSCE CHAIRMANSHIP, 1.12.1995

ZAGROŻENIA (wersja rozszerzona)

1. Terroryzm
2. Katastrofalne zmiany klimatyczne
3. Masowe migracje
4. Problemy surowcowe
5. Procesy dezintegracji, secesji
6. Przestępczość mafijna, BMZ
7. Epidemie nowych chorób
8. Cyberprzestrzeń jako obszar konfliktów
9. Militaryzacja kosmosu
10. Turbulencyjność i nieprzewidywalność zmian

Por. A. Dawidczyk, *Rozwój SZ RP w świetle konieczności adaptacji do nowych wyzwań*, cz. I i II, wyd. AON, Warszawa 1999 i 2000.

CHARAKTERYSTYCZNE DLA XXI WIEKU WYZWANIA I ZAGROŻENIA

- terroryzm wewnętrzny i międzynarodowy,
- transnarodowa przestępczość,
- handel narkotykami w skali globalnej,
- rozprzestrzenianie się broni masowego rażenia i technologii podwójnego (cywilno-wojskowego) przeznaczenia,
- czystki etniczne,
- niekontrolowane migracje ludności,
- konflikty zbrojne na tle etnicznym lub terytorialnym,
- konflikty między cywilizacjami (np. fundamentalizm religijny).

Por. A. Dawidczyk, *Rozwój SZ RP w świetle konieczności adaptacji do nowych wyzwań*, cz. I i II, wyd. AON, Warszawa 1999 i 2000.

SZANSE W OBSZARZE GLOBALNEGO BEZPIECZEŃSTWA

1. Przewaga w technologii informacyjnej
2. Broń masowych zakłóceń lub inny skuteczny środek odstraszania strategicznego
3. Supertechnologie w narzędziach polityki
4. Zwiększenie udziału w kształtowaniu środowiska
5. Wielostronna, efektywna lokalna współpraca międzynarodowa
6. Skuteczność w zwalczaniu narkobiznesu, terroryzmu i przestępczości zorganizowanej
7. Sprawność we wczesnym identyfikowaniu i likwidowaniu zagrożeń kryzysowych.
8. Przewaga (dominacja) w perspektywicznych dziedzinach produkcji i usług
9. Pokój, porządek publiczny, konsolidacja i aktywność społeczna

Por. A. Dawidczyk, *Rozwój SZ RP w świetle konieczności adaptacji do nowych wyzwań*, cz. I i II, wyd. AON, Warszawa 1999 i 2000.

RODZAJE KONFLIKTÓW WEDŁUG POGLĄDÓW NATO

- Zagrożające egzystencji państwa (wojna powszechna);
- Pogarszające stan bezpieczeństwa w Europie i świecie, czyli lokalne konflikty zbrojne;
- Inne niż wojna.

MOŻLIWOŚĆ WYBUCHU WOJNY LUB KONFLIKTU ZBROJNEGO

- ◆ Z zaskoczenia;
- ◆ Przez eskalację zdarzeń.

MOŻLIWE RODZAJE KRYZYSÓW

- Społeczno-polityczne;
- Operacja antyterrorystyczna;
- Destabilizacja u granic państwa;
- Międzynarodowa interwencja zbrojna.

CELE SIŁ ZBROJNYCH

(obszary funkcjonalne)

- **Kształcenie i szkolenie wojskowe**
- **Dowodzenie, kierowanie i łączność**
- **Obrona powietrzna**
- **Infrastruktura wojskowa**
- **Logistyka**
- **Modernizacja uzbrojenia i sprzętu wojskowego**

**PAŃSTWO* JEST ZOBOWIĄZANE STRZEC TAKICH
PODSTAWOWYCH WARTOŚCI JAK:**

NIEPODLEGŁOŚCI I NIENARUSZALNOŚCI TERYTORIUM RP

BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

WOLNOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA

DZIEDZICTWA NARODOWEGO

OCHRONY ŚRODOWISKA

* zgodnie z art. 5 Konstytucji RP

ZADANIA SIŁ ZBROJNYCH RP
(Strategia Bezpieczeństwa RP – 4.01.2000 r.)

- I. Odparcie bezpośredniej agresji na terytorium Polski
– udział w odparciu agresji na inne państwa sojusznice.**
- II. Reagowanie na zaistniały kryzys – także w ramach misji ONZ.**
- III. Wykonywanie zadań stabilizacyjnych i prewencyjnych w czasie
pokoju.**

- 1. Wydzielenie JW do Sił Reagowania NATO.**
- 2. Przygotowanie do działania 12 DZ w ramach Korpusu
Wschód – Północ.**
- 3. Przygotowanie międzynarodowych batalionów sił pokojowych.**
- 4. Utrzymanie rezerwy strategicznej sił pokojowych dla ONZ
(akcje humanitarne itp.)**

Dwa główne zadania dla SZ RP*:

- 1. Zachowanie zdolności do samodzielnego rozwiązania lokalnego konfliktu zbrojnego na terenie kraju lub w pobliżu granicy państwowej**
- 2. Osiągnięcie zdolności do współdziałania na szczeblu strategicznym, operacyjnym i taktycznym z siłami zbrojnymi NATO**

** Siły zbrojne RP – zasadnicze ogniwo utrzymania gotowości obronnej państwa „GOP-2000”, praca pod kierownictwem J. Wojnarowskiego, Warszawa 2000 r.*

Do głównych zadań Sił Zbrojnych RP należy:

a) w czasie pokoju:

- » **przygotowanie do działań w ramach kolektywnej obrony NATO i innych misji sojuszu, rozwijanie współpracy wojskowej z armiami państw spoza NATO realizującymi program „Partnerstwa dla Pokoju” a w szczególności z krajami sąsiedzkimi;**
- » **wspieranie wysiłków krajów partnerskich (w ramach „PdP”) w reformowaniu ich sił zbrojnych poprzez konsultacje, wspólne ćwiczenia i pomoc wojskową oraz tworzenie wspólnych wielonarodowych formacji wojskowych przygotowanych do operacji wsparcia pokoju;**
- » **uczestnictwo w międzynarodowych misjach pokojowych;**
- » **przygotowanie i utrzymanie sił i środków do użycia w sytuacjach wyjątkowych (klęski żywiołowe, awarie przemysłowe i inne) w systemie narodowym i międzynarodowym;**
- » **udział w likwidacji zagrożeń o charakterze paramilitarnym lub poza militarnym (terroryzm, zorganizowana przestępczość, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia , itp.)**

Do głównych zadań Sił Zbrojnych RP należy:

b) w czasie kryzysu i wojny:

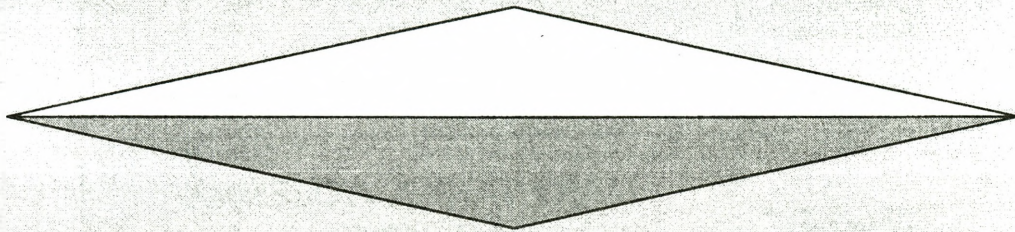
- » realizacja działań w ramach kolektywnej obrony NATO zgodnie z planami operacyjnymi Sojuszu na lub poza terytorium RP;
- » wszechstronne wsparcie i zabezpieczenie działań wydzielonych zgrupowań wojsk operacyjnych;
- » udział w operacjach wsparcia pokojowego prowadzonych przez NATO lub inne organizacje międzynarodowe - poza obszarem NATO;
- » siłami wojsk OT - realizacja zadań na rzecz wojsk operacyjnych (między innymi: inżynieryjna rozbudowa terenu, zabezpieczenie ruchu wojsk, ochrona transportów); prowadzenie działań przeciwdywersyjnych, przeciwdesantowych, nieregularnych oraz w działaniach obronnych wojsk operacyjnych, ochrona i zabezpieczenie funkcjonowania wybranych obiektów infrastruktury na obszarze kraju, udział w akcjach ratowniczych oraz likwidacji skutków klęsk, katastrof i awarii.

PODZIAŁ SIŁ ZBROJNYCH RP

**WOJSKA
LĄDOWE**

**WŁOP
(SIŁY
POWIETRZNE)**

**MARYNARKA
WOJENNA
RP**

**SIŁY
REAGOWANIA**

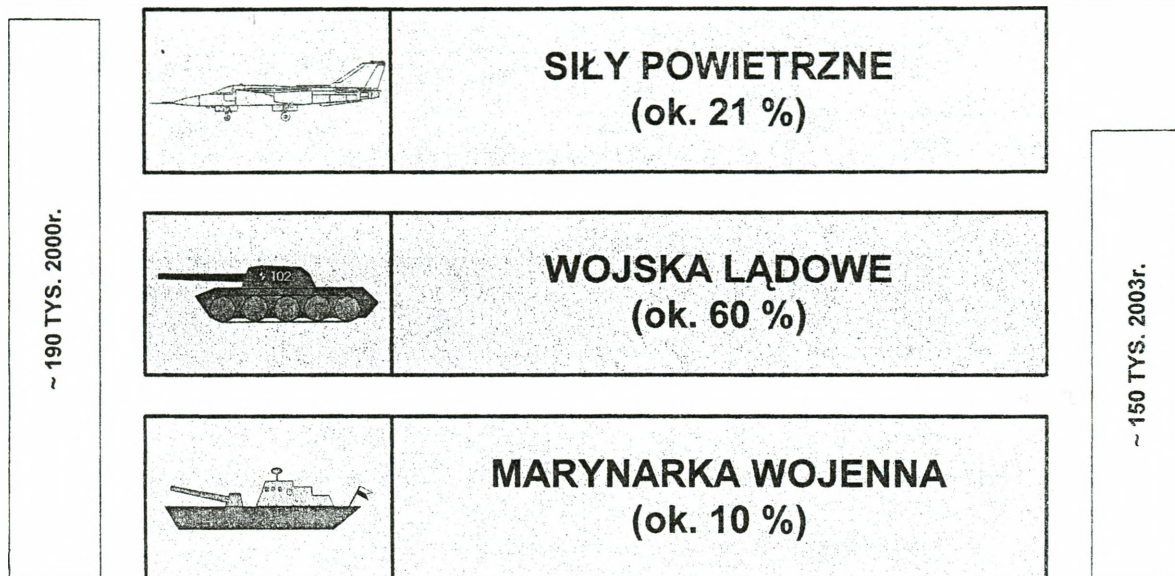
**GŁÓWNE
SIŁY OBRONNE**

**Jednostki OT;
Szkolnictwo;
Logistyka stacjonarna;
Administracja Wojsk.**

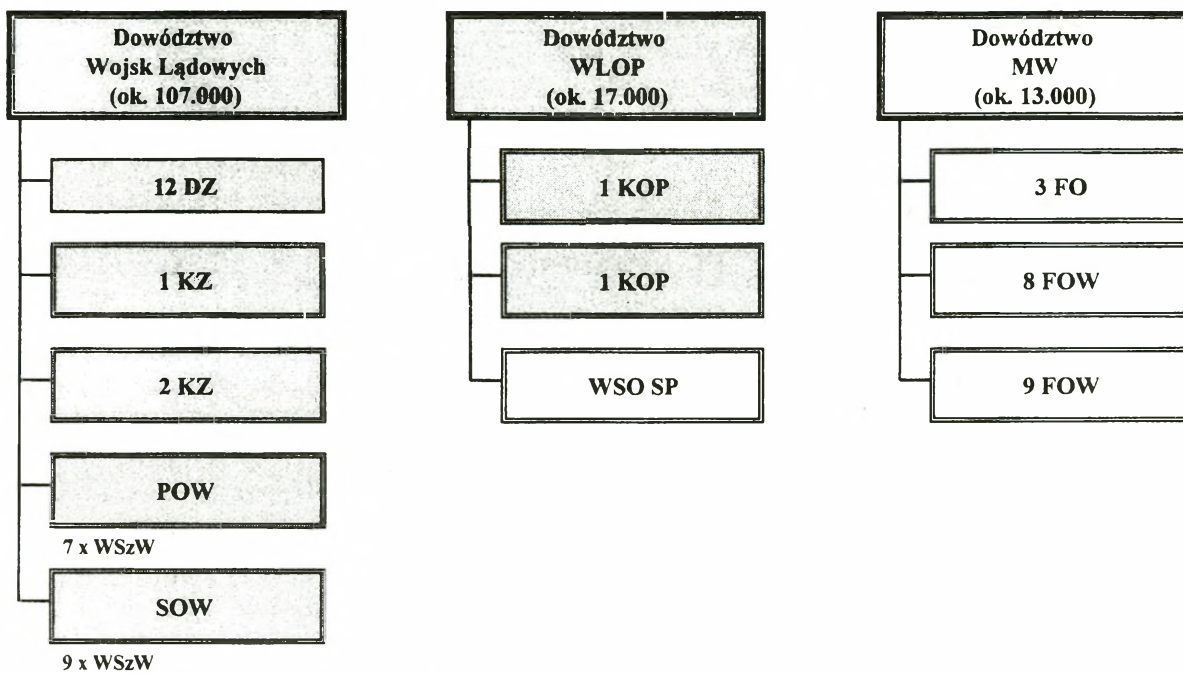
SIŁY WYDZIELONE DO NATO

**SIŁY POZOSTAJĄCE
POD DOWÓDZTWE
NARODOWYM**

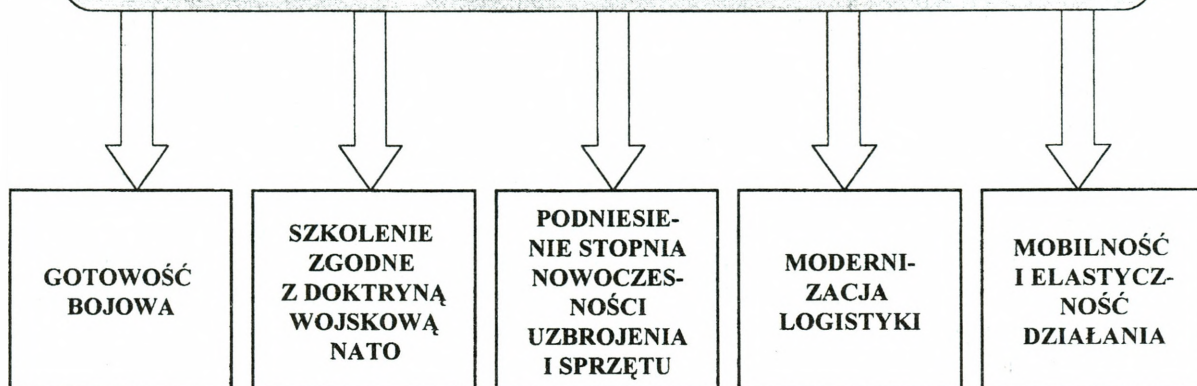
SKŁAD SIŁ ZBROJNYCH RP

MODEL SIŁ ZBROJNYCH RP (2006)
/PRZYKŁAD/

**Obszary funkcjonalne decydujące
o rozwoju sił zbrojnych**

GŁÓWNE KIERUNKI ROZWOJU SIŁ ZBROJNYCH RP

- dostosowanie systemu dowodzenia i kierowania do standardów obowiązujących w NATO;
- unowocześnianie i dostosowanie systemów łączności, informatyki oraz wywiadu w celu osiągnięcia interoperacyjności lub kompatybilności z odpowiednimi systemami NATO;
- opracowanie i wdrożenie w Siłach Zbrojnych RP programów kształcenia i szkolenia zgodnie ze wspólną doktryną wojskową NATO;
- sukcesywne zwiększanie nakładów na szkolenie wojsk, w celu stopniowego osiągnięcia standardów i parametrów szkoleniowych właściwych siłom zbrojnym państw NATO;
- zapewnienie odpowiedniej mobilności i elastyczności działania wojsk, w tym organicznych jednostek logistycznych – w pierwszej kolejności w Siłach Reagowania, następnie w Głównych Siłach Obronnych;
- zapewnienie zdolności przetrwania, rozwinięcia i ciągłości zaopatrywania Polskich Sił Zbrojnych działających poza terytorium kraju w ramach kolektywnej obrony i innych misji sojuszu;
- dostosowanie systemu gotowości bojowej do standardów obowiązujących w NATO;
- zwiększenie możliwości i efektywności stacjonarnej logistyki wspierającej wojska działające na danym terenie;
- stworzenie sprawnego systemu wsparcia „Kraju – gospodarza” na rzecz sojuszniczych sił wzmocnienia;
- zwiększenie stopnia uzawodowienia i profesjonalizacji sił zbrojnych oraz poprawa struktury wewnętrznej kadry.

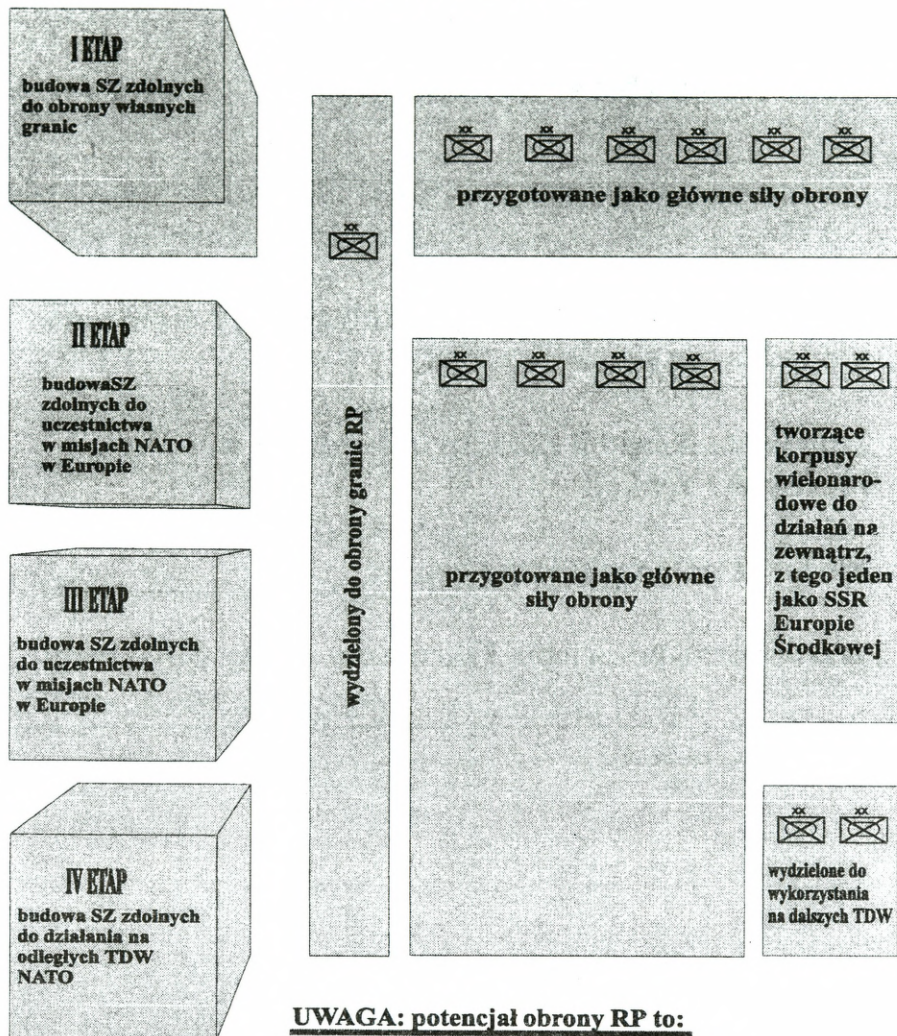
INTEGRACJA Z NATO DOTYCZY NASTĘPUJĄCYCH WAŻNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

- Interoperacyjność organów dowodzenia i kierowania
- Wydzielenie sił do PdP
- Przystąpienie do opracowania nowej strategii obronnej państwa
- Tworzenie jednostek wielonarodowych
- Przebudowa systemu OP
- Zmiany w kartografii wojskowej
- Wdrażanie dokumentów standaryzacyjnych
- Przygotowanie kadry
- Planowanie obronne zgodne z wymogami NATO

PROGRAM INTEGRACJI Z NATO ZAKŁADA:

- **Dostosowanie systemu gotowości bojowej do standardów NATO**
- **Wdrożenie nowej doktryny szkoleniowej zwiększenie nakładów na szkolenie wojsk**
- **Zapewnienie Siłom Zbrojnym swobody manewru i szybkości reakcji**
- **Modernizację techniczną armii;**
- **Wzrost uzawodowienia i skrócenie służby wojskowej**

ETAPY PRZYGOTOWANIA SZ RP

UWAGA: potencjał obrony RP to:

- 7 ekwiwalentnych ZT (dywizji);

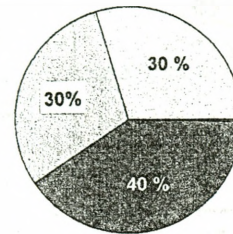
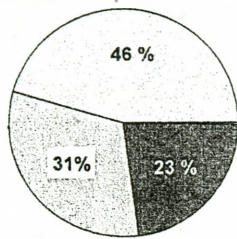
- 40 do 60 okrętów bojowych;

- 130 do 160 samolotów bojowych;

STOPIEŃ UZAWODOWIENIA SIŁ ZBROJNYCH

OBECNIE

DOCELOWO

OFICEROWIE

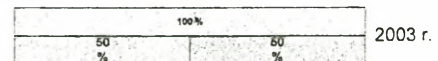
CHORAŻOWIE *)

PODOFICEROWIE ZAWODOWI *)

STOPIEŃ PROFESJONALIZACJI SIŁ ZBROJNYCH

2000 r.

2003 r.

LICZEBNOŚĆ SIŁ ZBROJNYCH

ŻOŁNIERZE SŁUŻBY ZAWODOWEJ, KONTRAKTOWEJ, I NADTERMINOWEJ

ŻOŁNIERZE SŁUŻBY ZASADNICZEJ

*) PO 2003 ROKU BĘDZIE JEDEN KORPUS OSOBOWY PODOFICERÓW

PLANOWANE UZBROJENIE DLA SZ RP

Rodzaj sprzętu	CFE-1	Stan w 1999 r.	MODEL - 2006	Nadwyżki
czołgi	1730	1727	1250	+ 477
bwo	2150	1369	1450	- 81
art. 2100 mm	1610	1578	900	+ 678
samoloty bojowe	460	197	150	+ 37
śmigłowce bojowe	130	107	80	+ 97

**ZAKŁADA SIĘ ZBUDOWANIE SZ RP ETAPOWO,
Z UWZGLĘDNIENIEM NASTĘPUJĄCYCH PRIORYTETÓW:**

I ETAP

DO KOŃCA 1999 ROKU, W TYM
CZEŚĆ DO KWIEŚNIA 1999 ROKU

- » PRZYGOTOWANIE SIŁ REAGOWANIA ORAZ STWORZENIE MOŻLIWOŚCI PRZYJĘCIA WZMOCNIENIA SIŁ SOJUSZU (W TYM ZADANIA PAŃSTWA GOSPODARZA);
- » DOSTOSOWANIE STRUKTUR ORGANÓW DOWODZENIA I ŁĄCZNOŚCI ORAZ ZBUDOWANIE KOMPATYBILNEGO Z PAŃSTWAMI NATO SYSTEMU DOWODZENIA SIŁ ZBRONNYCH RP;
- » TWORZENIE WSPÓLNEGO SYSTEMU OBRONY POWIETRZNEJ;
- » KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE SIŁ ZBRONNYCH ZGODNIE ZE WSPÓLNĄ DOKTRYNĄ WOJSKOWĄ NATO PRAZ PRZYGOTOWANIE KADRY W ZAKRESIE ZNAJOMOŚCI JĘZYKA ANGIELSKIEGO;
- » UTWORZENIE SYSTEMU LOGISTYCZNEGO DLA SIŁ REAGOWANIA, KTÓRY SPELNI WYMAGANIA NATO

II ETAP

DO KOŃCA 2001 ROKU:

- » ROZBUDOWA SYSTEMU NAZIEMNEJ OBRONY POWIETRZNEJ (WSPÓLNEJ Z NATO NA SZCZEBLU TAKTYCZNYM);
- » ROZWIJANIE MOŻLIWOŚCI WSPÓLDZIAŁANIA LOTNICTWA I WOJSK LĄDOWYCH ZGODNIE ZE STANDARDAMI NATO;
- » UTWORZENIE SYSTEMU LOGISTYCZNEGO DLA GŁÓWNYCH SIŁ OBRONY, KTÓRY SPELNI WYMAGANIA NATO;
- » ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI STRATEGICZNEGO WYWIADU W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY WYWIADOWCZEJ Z DOWÓDZTWAMI SOJUSZNICZYMI W EUROPIE;
- » ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI OBRONY PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAZENIA;
- » INTENSYFIKACJA FORMOWANIA W WOJSKACH LĄDOWYCH JEDNOSTEK OT OGÓLNEGO PRZEZNACZENIA

III ETAP

DO KOŃCA 2003 ROKU:

- » PRZYGOTOWANIE POD WZGLĘDEM INTEROPERACYJNOŚCI GŁÓWNYCH SIŁ OBRONNYCH DO PROWADZENIA WSPÓLNIE Z SIŁAMI PAŃSTW NATO DZIAŁAŃ BOJOWYCH NA SZCZEBLU TAKTYCZNYM I OPERACYJNYM;
- » OSIĄGNIĘCIE ZDOLNOŚCI PROWADZENIA WSPÓLNIE Z NATO ĆWICZEŃ WSPOMAGANYCH KOMPUTEROWO;
- » ZWIĘKSZENIE MOŻLIWOŚCI ROZPOZNANIA TAKTYCZNEGO;
- » ROZPOCZĘCIE PROCESU TWORZENIA JEDNOSTEK OT W WOJSKACH LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ I MARYNARCE WOJENNEJ.

IV ETAP

DO KOŃCA 2012 ROKU:

- » KONTYNUACJA WYPOSAŻENIA GŁÓWNYCH SIŁ OBRONNYCH W NOWE UZBROJENIE I SPRZĘT WOJSKOWY ORAZ OSIĄGNIĘCIE ICH PEŁNEGO ZABEZPIECZENIA LOGISTYCZNEGO;
- » ZWIĘKSZENIE WSPÓLCZYNNIKA NOWOCZESNOŚCI SPRZĘTU;
- » ZAPEWNIENIE PEŁNEGO ZABEZPIECZENIA LOGISTYCZNEGO WOJSK WYDZIELONYCH DO STRUKTUR POŁĄCZONYCH SIŁ ZBRONNYCH NATO;
- » UZYSKANIE PEŁNEJ ZDOLNOŚCI DO REALIZACJI ZADAŃ W RAMACH WSPARCIA ZE STRONY "PAŃSTWA - OSPODARZA" NA RZECZ SIŁ WZMOCNIENIA NATO.

CZYNNIKI „SIŁY NARODOWEJ”

według H. J. Morgenthau'a

- geografia;
- zasoby naturalne;
- przygotowanie militarne;
- ludność;
- charakter narodowy;
- moralność narodowa;
- jakość dyplomacji;
- jakość państwa.

ELEMENTY „SIŁY OBRONNEJ”

według zespołu badawczego
prof. J. Lityńskiego (Toronto)

Poziom corocznych wydatków na:

1. Bezpieczeństwo publiczne;
2. Opiekę społeczną;
3. Obronę narodową;
4. Ochronę zdrowia;
5. Oświatę i kulturę;
6. Ekologię.

STRUKTURA WYDATKÓW NA OBRONĘ (porównanie w grupie państw średnich)

(źródło: The Military Balance 1999-2000)

Państwo	GDP [mld \$] produkt krajowy brutto	Budżet obronny [mld \$] na 1999 r.	% do GDP brutto	Wydatki na jednego żołnierza na rok [\$]	Dochód na jedną osobę [\$]
Hiszpania	553	6	1,08	32172	14100,7
Turcja	188	8,9	4,73	13928	2885,2
Grecja	121	3,8	3,14	22937	11366,8
Portugalia	105	1,6	1,52	32193	10634,0
Czechy	55	1,163	2,11	19983	5248,1
Polska	159	3,2	2,01	13297 ^x	4092,2
Węgry	48	0,69	1,43	15838	4786,6
Szwecja	227	4,5	1,98	84746	25462,7
Finlandia	124	1,5	1,21	47319	23998,5
Szwajcaria	256	3,2	1,25	922190	36158,2
Austria	212	1,8	0,85	44444	26150,2

x/ zakładany jest wzrost do 30 tys. USD w 2006 roku

STRUKTURA WYDATKÓW NA OBRONĘ
(porównanie w grupie państw dużych i średnich)
 (źródło: The Military Balance 1999-2000)

Państwo	GDP [mld \$] produkt krajowy brutto	Budżet obronny [mld \$] na 1999 r.	% do GDP brutto	Wydatki na jednego żołnierza na rok [\$]	Dochód na jedną osobę [\$]
USA	8500	271,30	3,19	197811	31120,4
Kanada	604	7,70	1,27	127066	20659,5
Belgia	250	2,50	1,00	59884	24715,8
Dania	174	2,60	1,49	106998	22105,0
Francja	1400	29,50	2,11	92973	23662,6
GBR	1300	34,60	2,66	162905	22122,8
Hiszpania	553	6,00	1,08	32172	14100,7
Holandia	372	7,00	1,88	124156	23658,1
Niemcy	2100	24,70	1,18	74212	25592,0
Norwegia	146	3,20	2,19	103225	32994,4
Portugalia	105	1,60	1,52	32193	10634,0
Włochy	1200	16,20	1,35	61014	20719,3
Czechy	55	1,16	2,11	19983	5248,1
Polska	159	3,20	2,01	13297	4092,2
Węgry	48	??,69	1,43	15838	4786,6

**PORÓWNANIE BUDŻETU OBRONNEGO POLSKI
W 2000 ROKU* – 2,07% PKB**

WYDATKI OBRONNE NA 1 MIESZKAŃCA

WIELKA BRYTANIA	- ok. 570 USD
NIEMCY	- ok. 400 USD
ROSJA	- ok. 320 USD
CZECHY	- ok. 125 USD
POLSKA	- ok. 90 USD

Źródło: Polityka nr 11 z 11.03.2000

* w roku 2001 zakłada się wielkość nakładów obronnych na poziomie 1,95% PKB

